

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-

T. Ramasetter Robert
Budapest
Disztör 2 I. e

ROMANIA

KELET

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Vasárnap, 1936. április 19.

5696. ÉV.
NISZAN 27

XIX. ÉVF.
96 SZAM

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

Anglia és Franciaország váratlanul megegyeztek Abesszinia kárára

Az olaszok az abesszin hadsereg teljes leszerelését, a négus lemondását és Addisz-Ababa kapitulációját követelik. Eden hozzájárul a szankciók elhalasztásához. Altalános megdöbbenésre Németország megkezdte erődtitési munkálatait a rajnai zónában

Genf, április 18. Amit tegnap még csak sejténi lehetett, mára bizonyossá vált: a 13-as bizottság tárgyalásai teljesen megfakultak. Ennek ellenére genfi körökben a légkör „enyhüléséről” beszélnek, ami annak a megdöbbentő fordulatnak tudható be, melyet pár nappal ezelőtt még mindenki lehetetlenségnek tartott volna, hogy tudniillik a mindvégig intranzigensek látszó Anglia feladta eddigi merev olaszellenes magatartását és kész megegyezni Mussolinival Abesszinia kárára és veszélyére.

A Népszövetség tekintélyének teljes diszkreditálása ezzel a fordulattal olyan csúspontra érkezett, amelyről már csak lefelé vezethet az út. Diplomáciai nyelven angol-francia közeledésnek nevezik ezt a fordulatot, a valóságban pedig teljes feladása és elárulása mindama erkölcsi kötelezettségeknek, amelyek a népszövetségi alapokmányban a megtámadott országok javára van lefektetve.

Egyes, eddig meg nem erősített lapközlemények már azt is tudni vélik, hogy Madariaga, a 13-as bizottság elnöke hi-

vatalosan közölte a négussal, hogy a Népszövetség tanácsa feladta álláspontját Abesszinia területi sérthetlenségére vonatkozólag.

s így a támadó féltette meg erkölcsi és anyagi győztesévé egy olyan háborúnak, amely a legelémibb erkölcsi követelmények respektálása nélkül indult meg egy védtelen nép s a béke eszméje ellen.

Genfben egész komoly formában kering az a hír, hogy a franciák és az angolok megegyeztek egymással Abesszinia rovására. Természetesen ezt a megegyezést „erkölcsi” motívumokkal próbálja ugy Franciaország, mint Anglia alátámasztani, amikor kihangsúlyozzák, hogy az olasz-abesszin viszályt az általános európai helyzet függvényének kell tekinteni és csakis ebben a vonatkozásban lehet róla tárgyalni. Ez a valóságban azt jelenti, hogy az Olaszország ellen alkalmazandó újabb szankciók valószínűleg el fognak maradni és Abesszinia védtelenül marad kiszolgáltatva az olasz csapatok brutalitásának.

Abesszinia, a bűnbak

Rendkívül jellemző a Genfben uralkodó szellemre az a tény, hogy a 13-as bizottság tegnapi ülésén, miután kimondották tehetetlenségüket a béke létrehozására, azt a határozatot hozták, hogy a békeközvetítés Abesszinia miatt vált lehetetlenné.

Madariaga, a 13-as bizottság elnöke e határozathozatal után Abesszinia képviselőjével tárgyal, akit felszólított, hogy kormányától több engedékenységet eszközöljön ki az olasz követelésekkel szemben.

A 13-as bizottság, hogy elhárítsa magát a felelősséget a békeközvetítés kudarcára miatt, elhatározta, hogy az olasz-abesszin konfliktus ügyét a hétfőn összeülő népszövetségi tanács elé utalja. Emne határozatának indoklásában arra hivatkozik, hogy a hétfői népszövetségi tanácsülésen a két háborús fél képviselőinek alkalmuk lesz nyilatkoznia kifejtési álláspontjukat s így a világ közvéleménye pártatlanul fog ítéletet mondhatni az eseményekről.

Elhalasztják a szankciókat

A 13-as bizottság tegnapi ülésén felmerült a szankciós bizottság összehívásának lehetősége is. Ezt a tervet azonban csodálatosképpen teljesen eljuttették s éppen Eden külügyminiszter, a szankciós politika eddig legintranzigensebb képviselője járult hozzá ahhoz, hogy a szankciók ügyét vegyék le napirendről s megtárgyalását minél későbbi időpontra halasszák. Eden állítólag Paul Boncour kérésére mondott le a 13-as bizottság összehívásának indítványozására.

Valószínű, hogy a Népszövetség tanácsa hétfőn olyan határozatot fog megszavazni, amely megállapítja a békítési kísérletek eredménytelenségét, sajnálatát fejezi ki a sikertelenség fölött és újabb felhívást intéz a hadviselő felekhez, majd elhalasztja a szankciók fölötti vitát.

Ha azonban a tanács egyes tagjai újabb javaslatokkal állanak elő, úgy esetleg nehézségek fognak felmerülni. Esetekben a tanácskozást félbeszakítják, hogy az összes kül-

ügyminisztereknek módot adjanak a Genfben való utazásra.

Az olaszok abszurd követelése

A 13-as bizottság párfordulása, amit kevésbé enyhé szóval bátran nevezhetünk a népszövetségi eszme elárulásának is, alaposan megnövelte az olaszok étvágát. Az olaszok most már nemcsak a hivatalos békefeltelemek teljesítését követelik Abessziniától, hanem Aloisi báró útján még más, hihetetlenül hangzó követeléseket is felállítottak.

Igy többek között követelik az abesszin hadsereg teljes leszerelését, a négus detronizálását és Addisz-Ababának az olasz csapatok által való megszállását. Ezzel kapcsolatban egy római távirat azt jelenti, hogy a négus közölte az olaszokkal arra való készségét, hogy trónjáról lemond legidősebb fia javára és hajlandó feltétel nélküli fegyverszünetet kötni.

Mussolini tegnap közölte Badoglio marsallal a fegyverszüneti feltételeket.

Olasz körökben egyelőre még nem nyilatkoztak arról, hogyan fog válaszolni Olaszország a békekísérletek sikertelenségére, azonban annyi bizonyos, hogy Rómában percig sem bíztak a genfi tanácskozások eredményességében. Az olasz csapatok folytatni fogják előnyomulásukat Addisz-Ababa felé még abban az esetben is, ha ennek Genfben súlyos következményei lesznek. Olaszország minden megkezdésre készen áll ugy szárazon, mint vízen.

Tegnap a négus, miután értesült a 13-as bizottság békéltető tárgyalásainak elhalasztásáról, s a szankciós bizottság összehívásának elhalasztásáról, újabb, kétségbeesett hangú jegyzéket intézett a Népszövetséghez, amelyben kifejti, hogy

Abesszinia hat hónap óta hiába várja azokat az intézkedéseket, amelyek véget vetnek az Abesszinia elleni támadásoknak. A négus jegyzékében leszögezi, hogy az eddigi, elégtelen szankciók nem vezettek eredményre. Joga van tehát megkérdezni a Népszövetség tanácsától, hogy az alapokmányban lefektetett biztonsági elve csupán holt betű marad-e?

(Folytatása a 10-ik oldalon)

VILAG TÜRRE

Szankciók

„A szankciók” éppúgy bevonultak mindennapi szokásunkba, mint a háboru után az agyon használt mentalitás. És ahogyan a mentalitás „lejárta” magát, ugyanaz a sors vár a szankciókra is. Mert sokat beszélnek róluk, még többet tanácskoznak felőlük, de történni nem történik semmi. Olaszország mondhatnám vigan (holttesteken keresztül) masirozik Abessziniában és Németország a rajnai zónában. Pedig a két legnagyobb hatalom: Anglia és Franciaország sürgeti lázasan a szankciókat, csak az baj, hogy épp ellenkező irányban. Az Olaszország elleni szankciókat Anglia faszírozza és Franciaország gáncsolja el, míg a Németország elleni szankciókkal épp az ellenkező történik. Legérdekesebb a dologban az, hogy mindkét hatalom elleni szankciók sürgetése a népszövetségi alapokmány megértése miatt történik olyan hatalmak részéről, akik tüzön-vízen keresztül hívei a Népszövetségnek és mindkét szankció meghiusulásának ugyanazon két hatalom az oka. Ebből világosan következik, hogy tulajdonképpen mennyit érnek ezek a nemzetközi szerződések és mindegyik fél csak akkor ragaszkodik az alkalmazásukhoz, amikor egybevágnak a saját jól felfogott érdekeivel.

Nézzük közelebbről ezeket a nemzetközi bonyodalmakat. Az első pofont Anglia adta Franciaországnak akkor, amikor Németországgal megkötötte a tengeri egyezményt. Az első hivatalosan elismert rést ütötte a versaillesi szerződésen. Franciaországnak hamarosan alkalom adódott, hogy a pofont visszaadja, amikor Abessziniában szabadkezet biztosított Olaszországnak Anglia érdekeinek a rovására. De a németek villámgyorsággal liferálták az alkalmat Angliának arra, hogy a hatalmas pofonra hasonlóval válaszoljanak és éppúgy elgáncsolta Franciaország érélyes lépéseit Németország ellen, mintahogy Franciaország elgáncsolta Anglia retorziós akcióit Olaszország ellen.

Mi rejlik e két hatalom elentmondó akcióinak kulisszái mögött? Franciaországnak évszázadok óta legulyosabb problémája Németország. Egy évszázad alatt már több véres háboru jelzi ezen probléma súlyosságát. Természetes, hogy Franciaország lázasan keresi a maga biztonságának zálogait. A kisantant, a Balkán-szövetség, a szovjettel való barátkozás jelzik ezen biztonság-keresés útjait. Két keynes pont van még ezen biztonság gyűrűben: Anglia és Olaszország. Anglia magatartása mindig kétes, mert a maga pozíciójának megtartása nagyon bonyolult és nagy körültekintést igényel. Azért Anglia, hogy semmit se kockáztasson, mindig csak akkor és ott kötelezi le magát, amikor a saját érdekeit biztosítva látja.

Olaszország és Franciaország között közvetlen a háboru után nagyon feszült volt a viszony, mert Olaszország megrövidítve érezte magát az osztozkodásban. Viszont mindkét állam talált egy közös érdekelülteket: Ausztriát. Ausztria legtermészetesebb expanziós területe Németországnak, de az Anschluss veszélyt jelent Franciaországra és Olaszországra egyaránt. Franciaország nagyon ügyesen lecsillapította Olaszország duzzogását azáltal, hogy Afrikában néhány oázist átengedett és szabad kezet biztosított Olaszországnak Abessziniában. Természetes volt, hogy Angliának retorziós politikáját Olaszország ellen nem követte. Franciaország tehát maga mellett tudja ma Olaszországot, ennek az árát azonban Abesszinia, a népszövetségi teg, fizette meg. Világos, hogy Franciaország, a Népszövetség legfőbb öre, ezzel a saját, a népszövetségi politikájával jutott ellentmondásba. De az olasz barátkozás miatt Franciaor-

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

Kossuth Lajos — a hitleri fajvédelemről

Kossuth Lajos, a 48-as Magyarország halhatatlan emlékü vezére olyan csodálatos politikai előrelátással és az európai problémák megítélésében olyan kristálytisza szemmel rendelkezett, amely nemcsak kortársai fölé emelte magásra, hanem ma is aktuálisá teszi minden írását.

Talán soha olyan aktuális nem volt még Kossuth Lajos, mint ezekben a napokban, amikor a Dunamedence kérdésének a rendezése még mindig igen messze áll Kossuth Lajos tiszta elképzeléseitől.

Valósággal a revelláció erejével hatnak ma Kossuth emlékiratai, amelyekben nemcsak korának, de egy egész eljövendő századnak problémáitáit itélte meg hibátlanul.

Emlékiratában így írt Kossuth Németországról:

„A német munkás, tehetséges, fejlődő nép, kár, hogy sohasem nevelték alkotmányosságra, hanem ahhoz szoktatták, hogy úgy kommandirozzák, mint a hadsereget. Ezért sokat fog csetleni-botlani, sok szertelenséget követ el, de a benne rejlő józanságnál fogva végül le fogja vetni a gyermekruhákat, európai férfivá serdül s akkor restelni fogja ifjúkori botlásait.

A faji téveszme a német föld szülötte, éppen a politikában való járatlanság miatt.

A német fajvédelmi elmélet: a középkor visszatérése. Összetévesztik a németek a fajiságot a nemzettel. A nemzet nem közös fajon, nem a leszármazáson alapszik, hanem közös műveltségen, közös multon, közös munkán, közös reményeken, közös érdekeken, érzelmeiken, küzdelmeiken.

Csak a nemzeti eszme forraszt, olvaszt egybe, mert ez szereteten alapszik. Ha mi, magyarok, a fajiság álláspontjára helyezkednénk, ki kellene zárunk a magyarság köréből például Petőfi Sándort, ellenben meg kellene becsülnünk a nemzet magyar származásu áruját.

A fajvédelmi jelszó német kitalálás. A nagy napoleoni harcok után, 1814-ben egy kikérez-

telkedett zsidó, Julius Stahl, berlini egyetemi tanár hirdette először a kereszténység félremagyarázásával, a keresztény szeretet megtagadásával és a nemzeti gondolat meghamisításával...

Igy írt Kossuth Lajos, csaknem 80 évvel ez-

előtt az igazi nemzeti szellemről és a faji eszméről, amely ma a Harmadik Birodalmat irányítja. Bizonyos, ha a Kossuth-forradalmat nem verik le a cári csapatok, más volna most a levegő a Dunamedencében, de talán Németországban is.

szág elhídegette magát Angliától. Ma már arról beszélnek, hogy Angliában a „közvélemény“ inkább német, mint franciabarát. Hogy a közvélemény mit jelent, azt jól tudjuk: a megfizetett sajtó úgy csüri-csavarja, ahogyan akarja. És ebben Anglia sem kivétel.

Anglia ma válaszon van. Nemcsak a német probléma izgatja, hanem ennél sokkal fontosabb. Afrikában az olasz terjeszkedés kellemetlen, Közép-Ázsiában a szovjet-hatalom növekedése fenyeget, míg a Távol-Keleten a Japán imperializmus hatalmas étvágya veszélyezteti az érdekeit. Németország ma még a legkisebb baj. Némi engedményekkel le lehet csillapítani, sőt szükség esetén fel lehet használni a szovjet ellen. Németország nem pályázik a Brit-szigetekre, tehát Anglia részére nem veszélyes. Viszont egy francia-olasz barátkozás a földközítengeri, az afrikai és a közelkeleti erőviszonyokat könnyen eltolhatja. Az angol „közvélemény“ németbarát hangulata tehát érthető. Viszont ez a németbarát hangulat csak addig tarthat, míg Németország étvágya nem terjed túl az európai kontinensen. Nem kell tehát attól tartani, hogy az angol közvélemény túl sokáig németbarát lesz.

Németország évtizedek óta az európai fenyegetések szerepét játssza. II. Vilmos császár után most a Führer vette át ugyan azt a szerepet. A németek a világháború kitörésekor éppúgy számítottak Anglia jóindulatú semlegességére, mintahogy most fognak csalódni. A 80 millió németesség mindenestre veszedelmesebb ellenfél, mint a csökkenő lakosságú Franciaország. Franciaország területileg „szaturált“ állam, míg Németország területre éhes. Az európai belpolitikai területek nem alkalmasak a német terjeszkedésre és azért menthetetlenül a gyarmati imperializmusra vetik majd magukat. És ebbe fog beletörni a bicskájuk. Mert a németek minden szorgalmuk és kulturájuk mellett nem alkalmasak a hódításra. Maga a német egység még nagyon utkeletű és tökéletlen. Külpolitikájukat nagyon gorbombán és brüszkilint intézik. Diplomáciájuk ügyefogyott és mindent tulságos nagy garral intéz. A Drang nach Ostenről minden kis gyerek tudott, mintahogy mai terveiket is minden iskolás gyerek átlátja. A népet nem tudják a maguk számára megnyerni, hanem inkább elidegenítik. A háború alatt a szövetségesek majdnem úgy gyilkolták őket, mint ellenségeiket. Míg a többi gyarmatosító hatalomnál a fegyveres okkupációt megelőzte a tudományos kutatás és a gazdasági megszervezés, addig a németek mindent fegyverrel akarnak elintézni.

Ezen tulajdonságokért a németek a nagyhatalmak között mádrangú szerepet játszanak. A belső konszolidációt és gazdasági megerősödést mindig letörlik a külpolitikai kalandok.

Az európai helyzet mindenesetre kaotikus. De a nagy fegyverkezés dacára, egy jó ideig nem fenyeget új háború. A hatalmak közötti ellentétek lefékeztek a harcok kedvet, mert még nem alakult ki semmilyen erőbeli egyensúlyállapot. Mindegyik fél, mert nem látja tisztán, kire számíthat. A baj akkor kezdődik, amikor az erőviszonyok stabilizálódnak. Addig nyugodtan aludhatunk. Csak kár, hogy ebből a kaotikus állapotból a hadiszergyarak huzak a busás hasznát a roszdának ezant hadigépeikért, ahelyett, hogy ez a pénz és energia az ember jólét emelésére fordítatnák.

Szilágyi Lajos

Constantán,
Str. Traian 14. sz. alatt ujonnan megnyitá a
Restaurant „TEL-AVIV“
szigoruan

שרדל ארדליי erdélyi vendéglő
Ignác Melamed (Sibiu) vezetése alatt. Előkelő helyiségek terasszal, kitchinó konyha, legjobb kiszolgálás, olcsó árak. Palesztinába kivándorlók árendájában és felvilágosításban részeseink. Levelekre válaszolunk. A megérkezés előzetes avizálása saját érdekében ajánlatos.

A Nő kell megmondja véleményét...

főként azokban a kérdésekben, amelyek közvetlenül a női nemet érintik. Mert csakis ők ismerik azt az egész közérzetre kiható súlyos nyomást, amelyet a menstruációs zavarok okoznak. A menopauza (váltóévek) idején fellépő súlyos testi és idegzavarokat, amelyek az egész szervezetet és lelki életet felforgatják, legelsősorban szintén a nők ismerik legjobban, habár az ilyenkor fellépő állandó ingerlékenység bizony a közvetlen környezetet is megviseli.

Az előrelátó orvos nők azonban megtalálják a módját annak, hogy megszabadítsák önmagukat a szenvedésektől és megkímélik környezetüket az idegességtől, mert a tudomány ma már rendelkezésükre bocsátja a „Menoklin“ nevű gyógyszert, amely a legelismertebb tudósok hosszas kísérletének eredménye és amely megszabadítja a nőket a havi tisztuláson fellépő görcsöktől, hevílésektől, migréntől, álmatlanságtól, valamint a menopauza idején fellépő mindennemű testi és lelki szenvedéstől. A „Menoklin“ visszaadja nyugalmát és egészségét.

Lei 125 utánvétellel küldi: Császár E. gyógyszerésztára, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Telepítésre alkalmatlan bevándorlók Biro-Bidzsánban

A COMZET birodidsáni megbízottjának kritikája a bevándorlók kiválogatásának módjáról

Moszkva, április 17. A COMZET, a zsidó telepítés kormány-bizottsága birodidsáni megbízottjától távirati jelentést kapott, amelyben kritizálja a birodidsáni bevándorlók megválogatásának módját. A jelentés szerint sok olyan családot küldtek Biro-Bidzsánba, akiket ott nem lehet letelepíteni, miután nincs szükség olyan szakmákra, amelyekre az illetőket kiképezték. Nehéz munkára teljesen alkalmatlan egyéneket „tanulatlan munkások“ként küldték Biro-Bidzsánba a helyi OZET-szervezetek (Zsidó telepítési társaság

a Szovjetunióban).

A jelentés kifejti, hogy a COMZET energikus lépéseket kell, hogy tegyen a telepek gondos kiválogatása érdekében. Ezenkívül rámutat arra, hogy az április elsejéig előirányzott 1450 egyén letelepítésének programját 96.6 százalékban végrehajtották, amennyiben az év elejéig 1401 egyént telepítettek le Biro-Bidzsánban. Ami viszont a kollektív farmokat illeti, úgy az 1936 első negyedévere előirányzott száz családból csak 20-at tudtak letelepíteni.

Str. Vail 7. **Munkás Mozgó** Str. Vail 7.

vasárnap, hétfőn 3, 6, 9 órákor két világszenzáció! Olcsó helyárak!

I. NANA

Zola Emil világhírű regénye nyomán.
Főszereplő: ANNA STEN.

II. Szicíliai szerelem

operett filmszáger. Fősz.: IDA WUST,
CLAIRE FUCHS, LIVIO PAVANELLI.

A náci-propaganda szerint Németországban a zsidóknak semmi bajuk nincs

Mit mondott Frank miniszter Rómában a zsidókról és mi történik velük Németországban?

Berlin, április 18. A nemzeti szocialisták külföldi propagandája az utóbbi időben különösen a latin államokban igyekezett terjeszkedni. A romániai és délamerikai propaganda után Olaszországra került sor, ahol ugyan fasizmus az uralkodó állampolgár, de nem ismerik a náciizmus sok középkori intézménye közül a fajkérdést és annak hóborzot és kegyetlen alkalmazását a társadalomban és az állampolgárban. Olaszországban többek között a zsidók nemcsak a kereskedelemben és iparban foglalnak el fontos pozíciókat, hanem a tudományos életben, a hadseregben, a bírói karban és a közigazgatásban is. Itt tehát nehéz dolog lenne a németországi zsidó-üldözést indokolni. Olaszországban a német zsidó ügyet szívesen kell, akár hazugságokkal is.

Ezt cselekedte legutóbb dr. Frank birodalmi miniszter, aki Rómában a fasiszta kulturregységet egyik gyűlésén „A nemzeti szocializmus törvénykezése és jogszolgáltatása“ címen előadást tartott.

Dr. Frank többek között ezeket mondta: — Eljutottunk oda, hogy az állam és a társadalom fogalmát átértékeljük. Ezzel párhuzamosan át kellett értékelnünk a népiség fogalmát is, ami a legtöbb félreértésre adott okot. A zsidókérdést ebből a szempontból néztük és azon igyekeztünk, hogy ezt a problémát a jog és törvényes biztonság szeltemében rendezzük. A „zsidó törvény“ le van zárva és be van fejezve. Meg kell állapítani, hogy Németországban ma félmillió zsidó él, akinek semmi néven nevezendő baja nincs.

Hitler kormányának egyik tagja nyilvánosan mondta ezeket, a jelenlévők mosolya közepette, amit azonban dr. Frank ur nem látszott észrevenni.

Hogy mennyire nincs semmi néven nevezendő baja a németországi zsidóknak, elég rámutatni a legújabb közoktatásügyi rendeletre, amely szerint újabb úgynevezett „gettó-iskolákat“ csak ott lehet felállítani, ahol legalább husz iskolaköteles korban levő gyermek van. Minthogy a legtöbb zsidó faluban és kisvárosban (hozzávetőlegesen becsülés szerint 2500 ilyen helységben 130.000 zsidó él) a zsidó gyermekek közül nem lehet husz iskolaköteles gyermeket összehozni, a vidéki városok és falvak zsidó gyermekei

elemi és középiskolai oktatás nélkül maradnak. A zsidó községek újabb mozgalmat indítottak, hogy egyes falvakból és kisebb városokból egy körzeti központba terejék a gyermekeket valami internátus intézetbe, amely mellett magániskolai kurzusokat állítanak fel.

Itt említjük meg, hogy Nürnbergben az iskolákat már teljesen mentesítették a zsidó növendékektől. Az eredeti terv szerint a zsidó gyermekeket egy iskolai célokhoz átalakított barakba akarták elhelyezni. Tantervi hiányában pedig egy nyugalmazott fürthi tanítót rendeltek az iskola vezetésére. A zsidó szülők azonban mindent elkövettek, hogy a hatóságoknak a szándéka ne sikerüljön. Erélyes szervezkedési munkával sikerült végre épületet bérelniük, amit átalakítottak iskolává. Nagy nehézséget okoz a zsidóknak a megfelelő tanterv kiképzése is.

Másik cáfolata dr. Frank igazságügyminiszter olaszországi állításainak az a nyilatkozat, amit Stuckart belügyi államtitkár tett majdnem egyidőben egyik nürnbergi újság hasábjain. A nyilatkozat így hangzik:

— A zsidóság az ő faji összetétele és benső lényege szerint idegen a németekkel szemben. Abban a mértékben, ahogy a német nép önmagát megtalálta, a németiség és a zsidóság között természetesen kellett beállnia a feszültségnek. Minthogy csak birodalmi polgárok lehetnek a politikai jogok és kötelességek hordozói, a zsidókat ki kellett kapcsolni ebből a társadalmi és jogi kötelékből.

Ime a valóság! Elénken cáfolja azt a náci-propagandát, amely az utóbbi időben a zsidó-üldözést szeretné takargatni és szépitni a külföldön.

Képkeret- vidonságok! Legszébb festmények

Használt patefonok és lemezek legolcsóbb beszerzési forrása.

„PAX“ Cluj, Calea Victoriei 6.

Rp.
**Tisztátlan,
pattanásos arc,
zsíros fénylő
bőr ellen:
Földes-féle
Margit Crème**
J. Kormet

A hatvanéves Bernhard Kahn

„A zsidó szociális munka seniorja“ — így nevezi a zsidó sajtó dr. Bernhard Kahnt abból az alkalomból, hogy hatvanadik születésnapját betöltötte. Ez a megjelölés érzékeltetni akarja, milyen nagy és súlyos felelősség nyugszik ennek az embernek a vállain.

Dr. Bernhard Kahn neve elválaszthatatlanul összenőtt két olyan szervezettel, melyek példátlanok a zsidó történelemben és egészen különálló helyet foglalnak el a nemzsidó szociális munka történetében is. Ez a két szervezet: az amerikai Joint és a németországi zsidók „Hilfsverein“-ja. B. Kahn 1904-től 1921-ig főtitkára volt a Hilfsvereinnek. Akkor élte fénykorát ez a szervezet és világhírességet ért el a zsidóság számára. A Hilfsverein segítő feladatát kinyújtotta a pogromsújtotta keleti zsidó tömegek felé, legnagyobb tette a Keletről Nyugatra való zsidó vándorlás megszervezése volt. Németország volt a hid az Oroszországból Amerikába vándorló zsidók számára. A Hilfsverein ebben az időben részt vett a palesztinai zsidó iskolahálózat kiépítésében és a hainai technikum alapításában is.

Ezután lépett akcióba az amerikai Joint. 1921-ben Bernhard Kahnt az átszervezett menekültügyi osztály élére állították, 1924-ben pedig ő vette át az egész európai Joint-munka vezetését. Az amerikai Joint a B. Kahn által vezetett európai központon keresztül mintegy 50 millió dollárt fordított 1934-ig európai zsidó segélymunka céljaira. Ennek a hatalmas munkának felelős reprezentánsa és irányítója, aki a dicseget és a hála — és olykor a kritika — középpontjában állott, Bernhard Kahn volt.

Különösen sokat köszönhet ennek az embernek a nyugateurópai zsidóság. Mi is ismerjük Bernhard Kahnt és az ő nagy művét. 1928-ban meglátogatta Erdélyt és Maramurest és utja nem üres diadalut, hanem áldásos segítség volt az erdélyi és maramuresi zsidó árvák és szegények számára.

Hatalmas munka, nagy tapasztalatok állanak a hatvanéves B. Kahn mögött, akit megérdemelt ünneplésben részesít ma barátainak és tisztelőinek hatalmas serege. Nagy érdemeket szerzett a németországi zsidók kivándorlási mentőakciójában is és érdemei vannak a palesztinai építőmunka körül is. B. Kahn régi cionista és amikor megalakult a kibővített Jewish Agency, az amerikai Joint őt küldte be a Jewish Agency exekutívéjébe.

Az egész zsidó világ hálával emlékezik Bernhard Kahnról 60. születésnapja alkalmából.

Ha jól és olcsón akar
**PALESZTINÁ-ba utazni a
Telavivi mintavására és az
orvoskongresszusra**
40%-os utazási kedvezményvel, forduljon bizalommal

O. R. T.

Organizatia Română de Turism
s. a. Bucuresti, Bdul Take Jonescu
3. sz. Telefon 4-41-65 és
Cluj, Regele Ferdinand ut 23.
Telefon 10-26. utazási irodához.

Megbe a ham

A Banca Nationala
radik

Cluj, április 18.
laki hamis pénzsel
ben még akkor is
volt vitatható, a k
ségi beavatkozáshoz
gi vizsgálat az els
megállapította, hov
szálat.

Ma, ha a rendő
ványt váltani, a fiz
kopogtatja a tisztv
szőr visszaadja és
tainál is visszaszol
hasonló az eset a p
hogy átment a közt
szükséges rossz, a
legfeljebb nagyobb
tésre van szükség,
nak meg az ember
szüksége kerül a bír
ták, ugyanugy tul
Egyedül a Banca
kódnak szigoruan
a fizetésül beadott
militik.

Megoldha
mis pénz

A kereskedelem e
ni a hamisítások ell
primitiviek voltak,
sikről és kidolgozás
tők legyenek. Ma ez
okdatatlan. A bank
szal hitegetik magu
zatot is felismerik,
intézetek kifizetési
télyes hamis számlé
lomba. A keresked
gyáznak, hogy a ha
tűnő, mert akkor n
váltópénzek kiadás
telenek oly pénzeke
jódsága nem áll mi
A pénz csengése
Sőt, a hamisított
csengnek, mint az í
fil kifejezetten í
pengésüket. A legu
kéletesen ugyanazt
mint a valódi ércpé

A hamis pénz ki
ha ugyan jobban é
kinek van ideje és
rövidési gyakorlato

Hogy k

Legutóbb sárgaré
lejeseket, amelyeke
gal vonnak be. Ha
ismerésük szinte le
zsolás még nem kop
tós burkolatot. Kés
szolások és kapar
nik ugyan a sárga
akkorra már régen
nyereség oldalon.

A kereskedők sz
idegőző figyelmet
lenőzése, hanem i
fennakadást és cs
vel, amit pedig mi
elkerülni. Egy-egy
főlényen mondia,
kereskedő is elvesz
nyekben is tud tul
esetekben a keresk
leg veszteséget jel
annak teszi ki má
veszti.

Mit

A helyzet aggas
Banca Nationala
lejesekkel kapcsol
ugyanis, amint fen
mismak talált vál
és a befizető félto
utóbbi időben azo
pénztárosa nem bi
pesszégekben sem
adandó nyugtát es
litja ki mindaddig
nem állapítja, hogy
között menni a h
Sajnálattal kell
hamis pénzek ára
gel türik az illet
akarjuk ezzel mon
zónsággal szemben
bár itt sem ártana,
gondosabb elővigy
hatalatlan tény, hog
nagykereskedők e
rendkívül primitiv

Megbénítja a kereskedelmet a hamis váltópénzek tömege

A Banca Nationala csak feltételesen fogadja el a váltópénzeket. A kormány radikális beavatkozását sürgetik az erdélyi iparkamarák

Cluj, április 18. A régi jó időkben, ha valaki hamis pénzzel akart fizetni egy üzletben, még akkor is, ha jóhiszemisége nem volt vitatható, a kereskedő gyakran rendőrségi beavatkozáshoz folyamodott és a hatósági vizsgálat az első láncszemen elindulva, megállapította, hova vezetnek a hamisítás szálai.

Ma, ha a rendőrségen akar valaki igazolványt váltani, a fizetésül adott száz lejest lekopogtatja a tisztviselő és ha hamis, legtöbbször visszaadja és másikat kér. Sok adóhivatálnál is visszaszolgáltatják a hamis pénzt, hasonló az eset a postahivataloknál is. Valahogy átment a köztudatba, hogy a hamis pénz számszerűen rossz, amely ellen tenni alig lehet, legfeljebb nagyobb gondosságra és körültekintésre van szükség. Ma már attól sem riadnak meg az emberek, ha egynéhány hamis százast kerül a birtokukba, hiszen ahogy kapják, ugyanúgy tul is adnak rajta.

Egyedül a Banca Nationala főlkjai ragaszkodnak szigorúan a kapott utasításokhoz és a fizetésül beadott hamis váltópénzt megsemmisítik.

Megoldhatatlan a védekezés a hamis pénzek ellen

A kereskedelem eleinte még tudott védekezni a hamisítások ellen. Az első utaszatok elég primitívek voltak, hogy sulyukról, csengésükről és kidolgozásukról könnyen felismerhetők legyenek. Ma ez a védekezés szinte megoldhatatlan. A bankok pénztárosaiban ugyan azaz hitegetik magukat, hogy a legjobb utaszatot is felismerik, azonban ma már a pénzintézetek kifizetési pénztáraitól is igen tekintélyes hamis százejes kerül vissza a forgalomba. A kereskedők inkább csak arra vigyáznak, hogy a hamisítás ne legyen túl feltűnő, mert akkor nehezebben megy az átvett váltópénzek kiadása, de igen gyakran kénytelenek oly pénzeket is elfogadni, melyek valószínűsége nem áll minden vitán felül.

A pénz csengése ma már nem irányadó. Sőt, a hamisított százastok még „szébbek” csengnek, mint az igaziak. A zeneleg képzett fül kifejezetten élvezettel hallgatja finom pengésüket. A legújabb hamisítások pedig tökéletesen ugyanazt a zengést adják vissza, mint a valódi ércpénz.

A hamis pénz kivitele is kifogástalan. Néha ugyan jobban fénylik, mint a valódi, de kinek van ideje és kedve, szin- és visszafülrőzödési gyakorlatokat végezni?

Hogy készülnek a hamis pénzek?

Legutóbb sárgarézből készítették a hamis százlejeseket, amelyeket valami ezüstszertű anyaggal vonnak be. Ha ezek a pénzek ujak, a felismerésük szinte lehetetlen, mivel a sok dörzselés még nem kopasztotta meg a külső ezüstös burkolatot. Később már, a szorgalmas csi-szolások és kaparások következtében előtűnik ugyan a sárga alapszín, de a hamisítók akkorra már régen elkönyvelték az ügyet a nyereség oldalon.

A kereskedők számára nemcsak kárt és idegölő figyelmet kíván a hamis pénzek elrendőzése, hanem idővesztést is, a forgalom fennakadását és csöndes civódásokat a vevővel, amit pedig minden üzletember iparkodik elkerülni. Egy-egy nagyobb vételnél a vevő fölényesen mondja, hogy: „ugyan kérem, más kereskedő is elveszi, azonkívül pedig Ön könyvebben is tud tudni rajta, mint én.” Ilyen esetekben a kereskedő vagy enged, ami esetleg veszteséget jelent, vagy nem enged és annak teszi ki magát, hogy egy vevőjét elveszíti.

Mit csinál a Banca Nationala?

A helyzet aggasztó voltára mutat rá a Banca Nationala viselkedése a hamis százlejesekkel kapcsolatban. A jegybankpénztárak ugyanis, amint fentebb már említettük, a hamisnak talált váltópénzeket megsemmisítik és a befizető féltől más pénzt követelnek. Az utóbbi időben azonban több jegybankfiók pénztárosa nem bizik a saját megfigyelőképességében sem és a befizetés ellenében kiadandó nyugtát csak ideiglenes jelleggel állítja ki mindaddig, amíg pontosabban meg nem állapítja, hogy az elfogadott váltópénzek között mennyi a hamis és mennyi a valódi.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a hamis pénzek áradatát tetlen közömbösséggel tűrik az illetékes hatóságok. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy a jóhiszemű közönséggel szemben alkalmazzanak megtorlást, bár ilt sem ártana, ha az embereket egy kissé gondosabb elővigyázatra intnék. De elvitathatatlan tény, hogy a hamis pénzgárak és nagykereskedők ellen mi sem történik, a rendkívül primitív százejeseket egyáltalán

nem vonták ki a forgalomból, sőt a még primitívebb kétszázötven lejesekkel szaporították és ezáltal a hamis pénzgártók oly eldorádóját teremtették meg román földön, aminek egyetlen művelt külállamban sem találjuk párját.

Külföldrő importálják a hamis pénzeket

Annyit a hatóság megfigyelés már megállapított, hogy a hamis pénzek túlnyomórésztben nem a határokon belül, hanem azokon kívül készülnek és külföldről importálják azokat, imponzásan meg tételekben. Főleg Erdély van elárasztva velük és innen szivárog fel egy részük a Regátba, amivel nem azt

akarjuk mondani, hogy az Okiráltság szükölködne hamisító mesterekben. Van belőlük ott is elég, de a regáti hamispénz primitívebb és könnyebben felismerhető, mint a miénk.

Szakértők szerint mindaddig, amíg a jelenlegi formájú, nagyságu és primitív kidolgozásu váltópénzek vannak forgalomban, radikálisan védekezni nem lehet ellenük. Ezen a bajon gyökeresen csak a pénzbevonással és ujak kibocsátásával lehet segíteni. Természetesen ez jelentékeny költséggel is járna a kincstár-ra nézve, azonban a pénzbecserélésnél mindig mutatkozik a forgalomba hozott és az onnan visszavont váltópénzek között oly mennyiségbeli különbség, ami tökéletes kárpótlást jelent az állampénztárra nézve.

Az erdélyi kereskedelmi és iparkamarákat több esetben hívták fel a kereskedők a mai helyzet tarthatatlanságára és állandó rosszabodására. Ertesüléstünk szerint a kamarák kollektív megmozdulása várható és együttesen fogják kérni az érdekeltektől minisztereket, hogy valamiképpen vessen véget a kormány a hamis váltópénzek mindent előntő inváziójának.

Weizmann hajlandó bizonyos feltételek mellett elfogadni a Legislative Councilt?

Egy palesztinai arab lap szenzációs közleménye azokról a feltételekről, amelyeket a Jewish Agency elnöke állítólag a főkormányzóval közölt

JERUZSÁLEM, április 18. Az „Al Liva” című arab lap nagy szenzációt keltve azt a hírt közli legutóbbi számában, hogy dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke levelet intézett Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzóhoz és abban közli azokat a feltételeket, amelyeknek elfogadása esetén a zsidók hozzájárulnának a Legislative Council (palesztinai törvényhozó tanács) megeremtéséhez. Ezek a feltételek az Al Liva szerint a következők voltak:

1. Az illegális bevándorlók legalizálása a Council-választások előtt.
 2. Minimálisan évi ötvenezer főnyi zsidó bevándorlás a legközelebbi öt esztendőben.
 3. A kapitalista bevándorlásnak a Jewish Agency ellenőrzése alá helyezése.
 4. Zsidó telepítés Transzjordániában.
 5. A kinevezett tanács-tagok számának csökkentése és a kereskedelem képviselői számának felemelése; a Council tagjainak száma 24-re csökkentessék és abból 11 zsidó legyen.
 6. A választások ne általános jelölőlisták, hanem individuális alapon történjenek.
 7. A közmunkák elosztása a Macdonald-levele alapján.
 8. Faji és nemzeti kérdések ne kerüljenek tárgyalásra a Council keretében.
- Az El Liva fenti jelentésével szemben hivatalos részről nem hangzott meg el sem cáfolat, sem megerősítés. A Zsidó Távirati Iroda mindössze annak közlésére szorítkozik, hogy autentikus információi szerint Weizmann április 13-án, amikor utóljára tárgyalt a főkormányzóval, ismételtlen és nyomatékosan hangsúlyozta a zsidóság ellenállását a Counciltal szemben.

Bentoiu alminiszter tiltakozik a jobboldallal való szövetség vádjá ellen

A jobboldal elleni megtorlások hívének vallja magát

Bucuresti, április 18. (Az Uj Kelet tud.) Bentoiu Aurelian igazságügyi alminiszter a kormány törvényhozási munkájáról és a jobboldali agitációkról adott tegnapi nyilatkozatot a bucaresti sajtónak. A törvényhozás munkájából elsősorban emelte ki a polgári perrendtartást, amelynek szövege már majdnem kész van, a végrehajtási perrendtartás kivételével. Az igazságügyminisztérium egyéb előkészületben lévő törvényei közül felemlítette a köztisztviselők statutumának törvényét, valamint a fizetések egységesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Az újágró ezután az ilfovi ügyvédi kamaránál divatossá vált tagrevíziókat teszi szövé.

— Felületes szemmel nézve — mondotta a miniszter — ebben semmi törvénytelen nincs. De ha bizonyos célokat követnek, akkor ezt leginkább Chylok kívánásgaival lehetne összehasonlítani, aki előhus-

ba akart vágni anélkül, hogy vér folyna. Meg vagyok róla győződve, hogy az egész revízióknak Chylok sorsa lesz.

A újágró ezután arra céloz, hogy az államtitkárt a vasgárdával való kapcsolatokkal vádolják.

— Ki kell jelentenem, hogy mindaz, amit nekem tulajdonítanak, szégyentelen hazugság. Sohasem ismertem és nem is ismerem senkit a vasgárdából. Nem láttam vendégül constantai villámban Corneliu Zelea Codreanu, ami annál is inkább lehetetlenség, mert nincs is villám.

— Ellenkezőleg, egész működésem alatt a reakció, a jobboldali szélsőség ellen küzdöttem. Előadója voltam az 1934 áprilisában a vasgárda ellen megszavazott rendtörvénynek. Előadásaimban, pereimben, a klienseimmel való kapcsolataimban és barátságaimban pontosan az ellenkező irányt mutatom. Meggyőződéses demokrata vagyok, éppúgy elfordulok a jobb-, mint a

Select Mozgó

Hétfői kezdettel:

(AZ ÉLET LANGJA)

Rider Haggard fantasztikus regénye, Meriam Cooper csodás rendezésében. Főszerepekben:

Randolph Scott, Helene Cahagan

baloldali szélsőségtől. A paraszt-államról Chisineuban tartott beszédemben kifejeztem az aggodalmaimat az ország szolidaritását veszélyeztető mozgalommal szemben. Calarasban ez év márciusában a polgári kapitalista államról és a jobboldali szélsőségekről értekeztem és ezzel halálos ellenséggé tettem azokat, akikkel szembeni barátsággal vádolnak. Minden megnyilatkozásomban a legerősebb módon ítéltém el a diktatúrát és mégis...

— Holott régi barátja vagyok Titeanu-nak, az elsők között voltam, akik a szabad vélemény csoportban a bünösök megfélézését kérték. A Sinaiaiban történtek nem leptek meg annyira, miután az én aggodalmam már régi. Abból a lelki állapotból, amelyben ma vannak a diákok, akármilyen kitörhet. Ténylegesen azonban mélyen megdöbbenett, ami történt, mert engem őzinte és mély ragaszkodás fűzött Ducához. Ennek a profanizálásnak nincsen semmiféle mentsége. A holnap veszedelme nagyon nagy. Egy olyan ember emlékének kegyeleltérsége, aki lelkeben hordta az egész ország gondoskodását, a megszigorubb büntetést kell, hogy maga után vonja. És azok a fenyegető jelek, amelyek a holnap napra kell, hogy gondolkodóba ejtsenek, újabb kötelezettségeket rónak ránk. Az egész ország rendjéről és biztonságáról van szó.

Gyógyítható-e az impotencia?

Igen.

Bármi is legyen az impotenciának oka: féltékenység, a mirigyek rossz működése, vagy előrehaladott kor, egy célszerű kezelés tökéletesen helyrehozhat mindent. De egy ilyen kezelésnek két feltételt kell teljesítenie: ne ártson az egészségnak és vissza kell adnia a férfinak szexuális képességeit, anélkül, hogy fáradtságot okozna.

A Reton-tabletták ebben a tekintetben utólréteghetlennek.

Reton egy teljesen új bázis és ismételt kísérletezések alapján lett készítve, amelyek végül eredményhez vezettek.

A Reton hatása felülmúlja az összes várokozásokat: naponta 3 tablettával való kúra visszazserzi a férfi számára, aki szexuális depresszióban szenved, a fiatalság erejét.

Egy Reton-tubus 25 tablettát tartalmaz és kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Ára 98 lej.

Vidékre 110 lej utánvét mellett küldhető a pénz előzetes beküldése mellett. Vezérképviselet: E. & L. Cioră, Bucuresti, III. Str. Speranței No 37.

Cséplőgép golyós csapágyas

80 m/m dobszélességű, jó állapotban.

Sport autó

Studebaker Erskin teljes üzemképes állapotban, egy csukott autókarrasséria és egy komplett négyhengeres Ford motor jutányos árbán

eladó

Ford Ieraka, Satu-Mare

Hölgyek figyelmébe!

Elegáns angol kosztümöket és kabátokat OLCSÓN és kifogástalanul készít

Kozma nődivatszabó

Str. Saguna 15. (Magyar Színház mellett).

SPORT

A Viktoria ma elugorhat a kiesési zónától Gazdag a mai sportprogram

Cluj, április 18. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokságban ma egyetlen mérkőzés lesz az országban: Clujon a Viktoria és bucaresti CFR között. A mérkőzés jelentőségét az adja, hogy a Viktoria csapata amennyiben győz, végleg elkerülni látszik a kiesési zónából. Természetesen a mérkőzés két pontjára a bucaresti vasutascsapatnak is, amely Konrad edző kezében alaposan megjavult, igen nagy szüksége van. Így a két együttes cluji találkozását egyrészt a kiesési zónához közelállók, másrészt a közép-csapatok kísérik — a sportközvélemény mellett — élénk érdeklődéssel.

A Viktoria csapata a következő összeállításban játszik: Munteanu, Doci—Felecan I., Munteanu—Pop III—Nistor, Farkas—Fried—Pop Béla—Felecan II—Capusan.

A mérkőzést Oravez aradi bíró vezeti. A mai részletes cluji labdarugóprogram a következő:

Kispálya: Reggel 8 órakor KMSC—Victoria ifjúsági bajnoki, 10 órakor Universitatea—Unirea ifj. bajnoki, 12 órakor KAC B)—Vasöntöde Bolohan-kupamérkőzés; délután 2 órakor Universitatea B)—Victoria B) Bolohan-kupamérkőzés.

Nagypálya: Dél előtt 9 órakor UEC—Hagibor I. eszt. bajnoki, 11 órakor CFR—Tricolor (Baia-Mare) B) ligamérkőzés; délután fél 3 órakor KMSC—Unirea I. eszt. bajnoki, fél 5 órakor CFR (Bucuresti)—Victoria A) ligamérkőzés.

A mai futballprogramból országos viszonylatban a továbbiakban a két Román Kupa mérkőzés emelkedik ki. Bucurestiben az Unirea Tricolor a brazil Franco Romanaval mérli össze erejét, Aradon az Universitatea a Gloriával küzd a továbbjutásért. Előbbi mérkőzésnek nagy favorita a bucaresti csapat. Aradon érdekes küzdelemre van kilátás. Lehetséges, hogy az Universitatea könnyen adja meg magát és az idén kitünően szerepelt Gloria egy-két góllal győz. Az Universitatea azonban szeszélyes együttes. Ha formája kirobban, nem okozna túlságosan nagy meglepetést a cluji csapat győzelme. Mindenesetre a papírforma kétségtelen aradi győzelmet jósol.

A B) ligában a következő mérkőzéseket játsszák:

1. csoport: ACFR—Tricolor Brasovban, Prahova—Victoria Ploestiben, Elpis—Makkabi Constantan, Sportul Studentesc—Brasovia Bucurestiben.
2. csoport: TMTE—UDR Timisoaran, Craiu Iovan—Ilsa Craiovan, Vulturii—Rovine Grivița Lugojon.
3. csoport: CFR—Tricolor Clujon, CFR—KAC Oradean, Phönix—Olimpia Baia-Maren, Victoria—Törékvás Careiben.
4. csoport: NSE—IAR Sibuban, CFR—Patria Simerjan.

MEGHALT GUSTAV SPIEGLER, AZ AUSZTRIAI MAKKABI ELNÖKE

Bécs, április 18. (Az Uj Kelet tud.) Április 12-én Bécsben elhunyt Gustav Spiegler az ausztriai Makkabi elnöke és a Makkabi Világszövetség volt elnöke, 52 éves korában. Gustav Spiegler Ausztria egyik legjelesebb sportemberének ismerték. Egyik alapítója és első alelnöke volt a Hakoahnak, majd később a Makkabi Világszövetség elnökévé választották. Ezt a tisztséget éveken keresztül viselte. Az utóbbi években kizárólag az ausztriai Makkabi vezetésével foglalkozott, míg a Világszövetség vezetését előbb dr. Lelewer, majd Brodetski professzor vette át. G. Spiegler halálával nemcsak az ausztriai, hanem az egyetemes zsidó sport egyik legműködőbb támogatóját és harcosát veszítette el.

KITÜNŐ TORNÁSZGÁRDÁJA VAN A TIMISOARAI KADIMÁNAK

Timisoara, április 18. (Az Uj Kelet tud.) A pár nappal ezelőtt Timisoaran, a Kadima rendezésében lefolyt országos tornászverseny alkalmából a Kadima tornászgardája bebizonyította, hogy nemcsak helyi, de országos viszonylatban is elsőrangú. A Kadima gardája a csapatversenyben a negyedik helyen végzett, de a timisoarai zsidó tornászok az egyéniben is figyelemreméltó teljesítményeket nyújtottak és értek el helyezést. A Kadima országos tornászversenyének eredményei különben a következők:

Csapatverseny. 1. TTE Timisoara 483 pont, 2. KKASE Cluj 479, 3. UDR Resița 458, 4. Romania Cluj 451, 5. Kadima 440, 6. Ast-

ra Arad 436, 7. SGA Arad 432, 8. Infrăirea Lipova 355, 9. Hakoah Arad 265 pont.

(A Hakoah gyenge szereplésének indokait annak idején ismertettük. Szerk.)

Szabadgyakorlatok. 1. Freund Kadima, 2. Friedmann Kadima, 3. Ungár Kadima.

Egyéni összetett verseny: 1. Dragicu UDR 110 pont, 2. Szász TTE 105, 3. Dán UDR 104 pont.

Egyéni verseny: Nyujtón: 1. Dragits UDR 29 pont, 2. Dan UDR 28, 3. Matusik SGA 26 pont. Korlátlan: 1. Szász TTE 30 pont, 2. Dragicu UDR 29, 3. Horváth CCSE 28 pont. Gyűrűn: 1. Orgits UDR 29 pont, 2. Lipták Astra 28, 3. Stulák Kadima 27 pont. Lovon: 1. Abraham CCSE 27 pont, 2. Albert CCSE 27, 3. Dán UDR 26 pont.

A bécsi Hakoah husvétkor Belgrádban nemzetközi tornán vett részt. Első napon a BSK-től 4:3-ra vereséget szenvedett, másodnapon a BSK ellen 2:1-re győzött. A bécsi zsidó labdarugó együttes szerdán Ujvidéken

GRIPPAT SZUNDET HULEST

JAWOL

FEJ-FAJAST A LEGIDEÁLISABB IDEGCSILLAPÍTÓ FOG-FAJAST

játszott az ottani Vojvodina, Makkabi vegyes csapat ellen és győzött 7:1 arányban 5:0-ás félidő után. A bécsi csapat játéka nagyon tetszett az ujjvidéki közönségnek.

A bécsi Admira Kopenhágában 2:1 (0:1) arányban kikaptott Dánia válogatottjától, de azután a város válogatottját 5:3 (4:2) arányban legyőzte.

Bucuresti asztaliteniszbajnokságát Schapira nyerte. A női egyesben Angelica Adelstein, a férfipárosban a Szántó—Gitescu pár, a vegyespárosban az Adelstein—Victor Marcus pár lett első.

Kalmár Jenő ismét a Hungáriában? Budapesti jelentés szerint a Hungária a Közép-Európa Kupára erősít. A többek között szó van Kalmár Jenő, az egykori kitünő közép-fedezet visszaszerződéséről is. Kalmár jelenleg Franciaországban rugja a labdát.

SZÍNHÁZ-FILM

Ma és minden este: Házasság

Vaszary János ragyogó vigjátéka a budapesti 125-ös sorozat után nálunk is megkezdí diadalmas pályafutását. Nem csoda, hogy a nagy világvárosok színházai is siettek megvásárolni a Házasság előadási jogát, hiszen ilyen mulatságos, amellet pedig értékes vigjáték évek óta nem szerepelt színházak játkrendjén.

A mi színházunk a kitünő darabnak megfelelő elsőrendű szereposztásban, vadonatúj díszletekkel ad méltó keretet az ujdonságnak, amelyben az új és drága toalettek egész sora vonul fel, új és forró dzsesszi zene hullámzik, bor és pezsgő ömlik, s a szédítő kavargásban az embersorsok bizarr változatai

vonulnak fel, hol humoros, hol tragikomikus élethűséggel. Hogy a színlapon Harmath Jolán, Fényes Alice, Sándor Stefi, Stefanidesz Ili, Köszegi Margit, Miklóssy Margit, Wojticky Elvira, Czoppán Flóri, Kovács György, Jenei János, Tompa Sándor, Tóth Elek, Lantos Béla, Csóka József, Balázs Samu, Nagy István, Rajnai Sándor szerepelnek, már egy magában is megmutatja, hogy milyen elsőrendű szereposztásban tárlja a mi színházunk ezt az izig-vérig modern darabot.

A Házasságot Kádár Imre rendezte, a teljesen új modern díszleteket Kudelász Károly és Rajnai Sándor tervezték, a zenekart pedig Schreiber Alajos vezényli.

Vasárnap délutáni előadások

Ma, vasárnap két délutáni előadás lesz a színházban. Három órakor Tamási Aronak nemrégiben bemutatott nagyszerű székely vigjátéka, az Énekes madár kerül színpadra s ez

lesz ennek a darabnak az első olcsó helyéras előadása. Hat órakor a most felújított Lehar-opertt, az Éva van műsoron.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3: Énekes madár. (Tamási Aron zenés székely vigjátékának első olcsó helyéras előadása.)

d. u. 6: Éva.

este 9: Házasság.

Hétfő 9: Házasság. (Rendes bérlet.)

Kedd: Házasság.

Szerda 9: Házasság.

Csütörtök d. u. 3: Három ember a hóban (A premier szereposztásában. Az operett első olcsó helyéras előadása.)

D. u. 6: A cigány.

Este 9: Tatárjárás. (Teljesen új betanulásban, Gróf László rendezésében, Solymosán Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz Ili, Wojticky Elvira, Báza Eva, Jenei János, Ihász Aladár, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Hetényi Elemér, Nagy István, Lantos Béla a főszerepekben. Premier bérlet.)

Péntek, fél 9: Tatárjárás (Rendes bérlet.)

ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, április 19-én (matiné): Gigánybőr (Emil Marinescu, tenor, a bucaresti Opera tagjával.)

Hétfő, április 20-án: Faust (Edgard Istrati, basszus, a bucaresti Opera tagjával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap szenzációs premier! Tökéletes, művészi játék! Mesteri rendezés! Lebilincselő cselekmény! Harry Baur kiemelkedő slágerfilmje: Egy aranyember. Dél előtt 11.15 traktor nagy olcsó matiné: A felejthetetlen sikerű Königsmark utolsó előadása. 17 lejes helyéarak.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Közkívánatra ma és holnap: I. A kis ezredes. Csodafilm. Schirley Templel. II. Az ellopott ember. Kalandofilm. Lily Damitával. Helyéarak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9-kor dupla műsor: I. Nana. Zola Emil világ-hírű regénye nyomán. Főszereplők: Anna Sten és Richard Bennet. II. Szicíliai szerelem. Operett filmsláger. Főszereplők: Claire Fuchs, Maria Vetra és Ida Wüst. Helyéarak: 10 és 12+3 lej.

Keresek azonnalra, esetleg május 1-re, kü-lönbejáratu, csinosan butorozott szobát, köz-pontban. „Allandó lakó” jellegre címekezt a kiadóhivatalba.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egyező 2 lej, vasárnapok bettivel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg-levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel körvetti a széleskörű összeköttetései rendelkezésére „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Kiadó gyönyörű 4 és fél holdas gyümölcsös és veteményes, 2 szoba konyhás házzal és melléképületekkel a Donát uton. Értekezni dr Veress, Cluj, Str. Iorga 5. 11—1-ig és 3—5-ig.

Parcellák a Házsongárdban, a legszebb helyen, építkezésre alkalmas, gyönyörű parcellák, korlátolt számban még eladók. Értekezni dr Veress, Cluj, Str. Iorga 5.

Piața Stefan cel Mare 5. sz. alatti üzleti helyiség (jelenleg 2 nagy tereméből álló vendéglő) üzletnek, irodának, vagy raktárnak május 1-re kiadó. Értekezni dr Weisz Béla ügyvédnél, Uránia palota.

Használatba még nem vett modern, elsőrangú kivitelű dígyökér hálószoba, család körülmények miatt, azonnal eladó. Megtekinthető „Domus” szuterénben.

Önállóan főző zsidó szakácsnőt azonnalra felvesz Weiszberger étterem, Oradea, Str. General Mosoiu 3.

Kiforrót kereskedő keres

képviselőt Cluj részére

divat- vagy más cikkekben. Lerakat vagy i-kasszó esetében garanciával rendelkezni. Megkereséseket „Szorgalom-megbizhatóság” jellegén Rudolf Mosse, Cluj, továbbít.

Családi okok miatt eladó Clujon, bave 15,000 lejrt biztosan jövedelmező iparvállalat. Komoly ajánlatokat „Harminc éve fennálló” jellegre a kiadóba kérünk.

Cur Salomban 2—4 dunamot vennék. Ajánlatok Glück Adolf, Szeged, küldendők.

Nagyságos asszonyom! Most hozza el használt, kopott szőrmebundáját, öszre ujjáalakítva visszakapja. Legolcsóbb nyári árak. Elváltalom szőrmék, bundák, szőnyegek nyári gondozását, amiket legnagyobb gondossággal kezelnek. Szánthó utóda: Veress, szűcs. Juga 2.

Építésszek, ács mesterek figyelmébe! Perle fatelepén, Cluj, Str. Carei 19/a, telefon 8-98, nagymennyiségű zsinórozott száraz kerítés-tölgyerzsolp, tölgygerenda és palló van le-raktározva — bármikor megtekinthetők és termelői árban beszerezhetők.

Kézipéznárt vesznük: rollfilmes fényképező gépeket, patefonokat és tánclemezeket, dísz-tárgyakat stb. „Pax”, Cluj, Cal. Victoriei 6.

Brasov központjában, saját házában levő textilcég keres tökéletes, lehetőleg szakképzett — közreműködő társat. Ajánlatokat „Kitünő egzisztencia” jellegre a kiadóba.

Nagyobb ratkárhelyiséget, patkány- és egérmenteset keresünk azonnalra. Belga Textil-gyár, telefon 9-11.

Kiadó május 1-re 3 szoba, hall, összkomfortos uccai lakás, napos oldalon, új házban. Strada Gojdu No. 2.

Külföldi utamról visszatérve

női ruha- szalónotomat

ujra megnyitottam.
Gratz Böske
Cluj, Calea Regele Ferdinand 59.
Eredeti modellek Eredeti modellek

Felöltő Takarékosági könyvecskével is vásárolható

Sliper

Trencsko

női és férfi esőköpeny (Fulgárin)

A „COSTUM”-nél Piața Unirii 10.

AZ EI W

HIVATA

A tizé

Ayanoth nem lakóházzakkal, k rancossal, tehát ünneplő fennállá hanem éppen ti született egy go modva olyan szé ság — Ayanoth tizéves. Majdnem száz ennek a mű piroson és szer ideig tart a pus mölcsöt termelni ben majdnem eg a tett, Ayanoth évvel ezelőttré s az első gondolat 400 dunam E dunam virellátás Wizo (elsősorba Moacat Hapaloal messzemenő seg zőgazdaság ihad Cionától nem m vet az ott faka nyieknél már a pihentek a kara

A tapasztalat vet más vágány eí gondolt fejlőd betartni, de ált tak a mesék fel gramhoz: munk a vegyes mezőg lehet kiképzést vetkezők:

Tejgazdaság, szet, pardessz léktermelés, há Az idők foly ták felvinni a l zés alkalmat n az összes mun vendék és azut választása szer mához képest lyik munkaága

A praktikus kurzusok egész Mezőgazdasá zó eredmények Mult év sze pardessze szárn ülteté-ét. A na gyümölcsöt ho 513 font (brut pardesszen.

A főzélkes nyáron 30 dur legutóbbi év b A sik terül el, földtakarm és kukoricát t A tehénistá kisebb és nag egy tehén átl tejgazdaság b font.

A tyukfarm Ép most van várjuk az új, év tojástermé rabot. A köze ják el maguk csirkékkel. A 702 fontot te A méhészet tén van. Tiz

AZ ERDÉLYI

WIZO

Azsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

A tízéves Meschek Hapoalet Ayanothban

Irta: Rachel Grünberg, Ayanoth

Ayanoth nem mai formájában, a szép lakóházakkal, kertekkel, vetésekkel, naranccsossal, tehénistállóval és tyukfarmmal ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját, hanem éppen tíz éve annak, hogy megszületett egy gondolat, mely mű megálmodva olyan szép volt, mint a mai valóság — Ayanoth. Ayanoth terve és álma tízéves. Majdnem annyi időre volt szükség ennek a műnek az előkészítésére, papíron és szerződésileg, mint amennyi ideig tart a pusztá földön virágot és gyümölcsöt termelni. Miután azonban itt időben majdnem egyet jelent a gondolat és a tett, Ayanoth fennállásának idejét tíz évvel ezelőtre számítjuk, amikor lerakták az első gondolati alapkövét.

400 dunam KKL földön (melyből 380 dunam vízellátást kap) megteremtették a Wizo (elsősorban a romániai Wizo), a Moacat Hapoalet és a Wizo világszervezet messzemenő segítségét folytán az első mezőgazdasági ihadsarát nők számára, Ness Cionától nem messze. Az „Ayanoth” nevet az ott fakadó „források”-ból vették, melyeknél már a legrégibb időkben is megpihentek a karavánok.

A tapasztalat és a valóság néhány tervet más vágyakra vitt át és a kezdetben elgondolt fejlődési tempót nem lehetett betartni, de általánosságban hűek maradtak a mesék felépítése tekintetében a programhoz: munkásnőfarmot létesíteni, ahol a vegyes mezőgazdaság különböző ágaiban lehet kiképzést nyerni. Ezek az ágak a következők:

Tejgazdaság, baromfityesztés, méhészet, pardsesz, gyümölcsös, faiskola, főzeléktermelés, ház- és konyhagazdaság.

Az idők folyamán 120 növendékre akarták felvinni a létszámot. A két éves kiképzés alkalmat nyújt arra, hogy első évben az összes munkaágakban dolgozzék a növendék és azután a második évben saját választása szerint, képességeihez és hajlamához képest specializálja magát valamelyik munkaágakban.

A praktikus munkán kívül teoretikus kurzusok egészítik ki a kiképzést.

Mezőgazdasági hachsara terén a következő eredményeket érték el eddig:

Múlt év szeptemberében befejezték a pardseszre szánt terület (100 dunam) beültetését. A naranccsigetből 70 dunam már gyümölcsöt hoz. Az október 1-i mérleg 513 font (brutto) bevételt mutat fel a pardseszben.

A főzelékeskertben úgy télen, mint nyáron 30 dunam földet művelnek meg. A legutóbbi év bevételei 500 fontot tettek ki.

A sik terület, mely 100 dunamon terül el, zöldtakarmányt (lucernát, stb.) szénát és kukoricát termel.

A tehénistállóban 12 fejűstehén van, 11 kisebb és nagyobb borju. Az elmúlt évben egy tehén átlag 5000 liter tejet adott. A tejgazdaság bevétele 1934—35 évben 844 font.

A tyukfarmon 1000 leghorn tyúk van. Ép most van a költési idő és izgatottan várjuk az új, nagy generációt. Az elmúlt év tojástermelése felmultra a 100.000 darabot. A közeli telepések Ayanothban látják el magukat tojással és egynapos kis-csirkekkal. Az elmúlt év bruttóbevétele 702 fontot tett ki.

A méhészet még egészen a kezdet kezdetén van. Tíz méhkasunk van és tavasszal

ujabb tízet állítunk fel. A faiskola fejlődése idén különösen jól megy, miután új területeket ültettünk be virágokkal és szobanövényekkel, melyeket a piacon fognak eladni.

Még néhány szót Ayanoth kulturális és társadalmi életéről:

Múlt év júniusában ünnepelték a harmadik évfolyam befejezését. A negyedik évfolyam kezdetén több, mint 50 új növendék jött Ayanothba, úgy, hogy most egy egész tarka, 90 főnyi leányzereg van itt majdnem 20 országból. Néha 15 nyelven lehet hallani beszélni egyszerre. Következő számadatok beszélnek Ayanoth társadalmi terkaságáról:

Lengyelország 20. Németország 16. Románia 13, ebből 6 óromániai, 3 besszarábiai, 2 erdélyi és 2 bukovinai. Ausztria: 4. Hollandia: 4. Jugoszlávia: 4. Lettország: 1. Litvánia: 2. Csehország: 2. Algír: 1. Franciaország: 1. Anglia: 1. Svájc: 1. Palesztina: 1. A lányok többnyire 18—21 évesek.

A teoretikus órákat az Ayanothban la-

kó instruktornők adják októbertől áprilisig naponta kétszer. Ezenkívül azon növendékek számára, kik nem tudnak jól héberül, héber nyelvkurzusok is vannak. Ayanoth kulturális tevékenységében ottlévő külső erők vesznek részt.

Azok, akik ott élnek, megpróbálják Ayanoth társadalmi sokszerségét közös nevezőre hozni, azaz a hachsarafarmon, ahol átmenetileg két évig lakik és tanul az ember, egységes stílust teremteni, amely mindenütt uralkodjon, ahol Erec Jiszraelnek fontos és igazi kolonizációja van.

A külső követelmények azonban mindig nagyobbak és nagyobbak lesznek. Mind többen és többen kérnek Ayanothba beocsátást. Így tehát a közeljövőben arra készülnek, hogy a már építkezési tervben belevett, főépülethez csatolandó szárnyat felépítsék, valamint egy új, harmadik lakóházat. Egyelőre talán ezt csak egy nagy barakk fogja helyettesíteni, de Ayanothban új lakásokra van szükség, hogy eleget tehessen a külső követeléseknek és a belső szükségleteknek.

A nagy szociális népirtézmények: a KKL, a Wizo és a Moacat Hapoalet közösen segítették elő Ayanoth gyors fejlődését. Azok az emberek, akik a világ minden részéből és mindenféle mozgalmából jönnek ide, hogy tanulva és dolgozva sajátítsák el a mezőgazdasági ismereteket, gondoskodnak Ayanoth továbbfejlődéséről.

Szombat fogadtatása egy palesztinai óvodában

Irta: Mirjam Singer (Daganja)

Péntek délelőtt. Mindegyik gyerek portörli rongyot tart a kezében és buzgón törülget valamit. Michael a kicsi, zöld székkel törli, míg Sára, a kicsi, hároméves Sára nem tud betelni azzal, hogy mindent a világon vízzel mos le. Gummikötényével angyalian néz ki.

Nemhiába van a pénteki nap a világon! Még a naptáron is, amit mi magunk rajzolunk, a pénteki napot jelző lapon egy gyermek áll, kezében surlókefe, portörli, rongy, előtte gumikötény. Ruth és Jehudit magukra vállalták a babaszobák kitalarítását. Hogy milyen rendetlenséget tud egy ilyen baba csinálni! Az ágy széjjeldobva, a ruhák a szoba közepén! Hallatlan, hogy milyen rendetlen a baba — állapítja meg a kis Jehudit, miközbe hamisan rámméz, mintha csak tudná, hogy ez amugyis csak egy allegória.

A négyéves Nachman a könyveket rendezgeti. Rám komolyan veszi munkáját, a legnagyobb figyelemmel nézi végig a könyveket. „Mirjam — fordul egyszerre hozzám — majd erősen letörülöm a port mindenről. Mondd csak Mirjam, miért vitt be Noé kigyót is a bárkába?” — kérdi, miközbe rábámul a képre, amely Noé bárkáját ábrázolja.

Tényleg, igaza van, — miért kellett a „Rossz”-nak is megmaradni.

A másik szobában örült láрма van. Átnézek az üvegajtón. Aviva és Arnon az építőköveket és az építésztervnyit hozzák rendbe. Most úgy állnak egymással szemben, mint két márciusi kakas és a vizes rongyokkal püfölik egymást.

Mose és Eli eközben hozzáfogtak a gyertyatartók megtisztításához. Ruth összeállítja a péntekesti asztalt. „Melyik abroszt vegyem, a világoskékét vagy a pirosat?” — kérdi tőlem. „Vedd amelyiket

akarod, mindkettő szép.” „A világoskékét veszem — dönti el végre — az jobban talál a KKL perselyhez.” Azután előveszi az ollót és indul a kertbe, virágot szedni. Jehudit közben mind a négy babát felöltöztette szombati díszbe. Nurithnak ki van csavarva az egyik lába, ezért a legnagyobb babának, Sosanának a ruháját adta rá, mert az egészen hosszú. Wardának egy lyuk van a fejében, de Jehudit a világ legtermészetesebb hangján megjegyzi: „Óh, az nem tesz semmit, hűszen rájön a főkötő!”

A babáknak is van egy kis virágvázájuk, ebbe is belekerül néha pár szál frissen szedett virág és — persze, hisz Jehudit semmit sem felejt el — leakasztja a babaszoba faláról a gyufaskatulyából készült KKL perselyt és a babák orra elé rakja. „Tudjátok meg ti is, hogy ma szombat van!” — jegyzi meg komolyan.

Ruth jön nagy csokor virággal, melyet myrtuszlevelekkel díszített fel és bizalmasan hozzám fordul: „Tetszik neked a csokor?”

Vázába teszi a virágot, vizet tölt rá és a péntekesti asztalra helyezi, a világoskék abroszra. Eli közebe behozza a gyertya tartókat, melyek olyan tisztán ragyognak, mintha vadonatújok volnának. A kis Mira rögtön ajánlkozik: „Szaladok a machsanba, hozok gyertyát!” — és máris röpül, mint a kilőtt nyelvszó.

Ruth most bemegy a másik szobába, ahol a falon függ a kék-fehér persely. Behozza, gondosan megtörli és odaállítja a gyertyatartók és a virág közé, — ez így szokás nálunk.

Ebben a szobában már szombat van. Lábujjhegyen vonulunk ki. Bezárom az ajtót.

Most még kölcsönösen segítünk egymás

nak a rendcsinálásban, mikor azután kinyitom az ajtót annak jeléül, hogy kimehetnek, úgy iramodnak ki az udvarra, mintha órákon keresztül a szobába lettek volna bezárva.

A nap gyorsan telik el — de tudatalatt mindegyikük érzi, hogy ez a nap nem oly közönséges hétköznap, mint a többi. Péntek van...

Mikor délutáni pihenésből megérekzem, már mindannyian tarka szombati ruháikba vannak felöltözve, arcuk frissen megmosva, pirosan ragyog. Máskor ha jövök, mindig elég sokáig kell csöngetnem, amíg össze tudom szedni őket, mert széjjelszóródnak a szélrózsa minden irányába, szombaton azonban olyan csendben ülnek az óvoda körül, mint a galambok és várnak arra a pillanatra, mikor a csengőt kézbe veszem. Akkor aztán csak úgy röpülnek be az óvodába.

Elérkezett a nagy pillanat.

A kis székek félkörben sorakoznak az asztal köré, a gyerekek ragyogó szemekkel ülnek és várakozva néznek rám. Minden héten ugyanaz a csodálkozó, örömteljes feszültség. Mire nem képes egy ilyen sabbat-este! Nálunk már ez tradícióvá vált, minden héten így ünnepljük meg ezt az estét!

Felállok és kisztom a gyerekek között az aprópénzt, ami a kötényem zsebében van. Egyszerre csak valaki protestál. Arnon szót kér: „Mosenak ne adjál grust a KKL perselybe! Tegnapi talált egy grust és mondtam neki, hogy adja a perselybe, de ő zsebre vágta. „Arnon szeme felháborodottan csillog és kicsi mopszliarca egészen belepirult a nagy izgalomba.

„Mose lógatja a fejét” — állapítja meg Mira; minden szem Mosera szegeződik. „Dehát mi abban állapotunk meg, hogyha valaki pénzt talál, úgy az a Keren Kayemeté és ha ezt Mose nem tette meg, akkor tényleg ne kapjon ma grust!” — kiáltja Eli.

Mély csönd. Rájuk nézek és így szólok: „Dehát szomban előtt vagyunk!” Ez hatott. Jehuditban megszólal a gyöngéd női sziv: „Bocsássunk meg neki ma!” Egy perc és már mindannyian könyörögnek: „Bocsássunk meg neki!” „Jó, — mondom — a szombat kedvéért”, — és a nagy bűnkiengesztelést nyer.

Kisztom nekik a pénzt. Mose is megkapja a maga piastertét, mintha nem is járt volna el olyan komiszul ezen a héten a Keren Kayemettel szemben. Michael veszi a kék perselyt és begyűjti a gyerekektől a piastereket. Örömtől ragyogó arccal dobják be a kicsi pénzdarabokat a kék perselybe, amelyeket szépen félreraknak, majd mindegyik így szól: „Sabbat salom!”

Ma a pici Jona és Arnon gyűjtik meg a gyertyákat. Jona huzódózik; vonogatja a vállát és így szól: „En nem akarom!” Na persze, ő még nagyon kicsike, fél a gyufától. Mose azonban mindig kapható arra, hogy tüzzel játszon és leváltja Jonát... azután pár pillanattal mély csönd van és a gyermekszemek mély áhitattal és teljes nyugalommal bámulnak a röpökdő gyertyalángba.

Aztán énekelni kezdenek. Szombat este mindegyik gyerek kiválaszthat magának egy dalt, amit azután mind együtt énekelnek el.

Játék következik, amibe persze a babákat is belevonják. Nurith, kifiamodott lábával és Warda, a lyukas fejével olyan vígan táncolnak, mintha makkegészségesek volnának.

Igy ünneplünk mi!

HIREK

nyelvi zsidóság ért legújabb próbáltatásai... Weissberger... Clau... könyvét is... el és hozzá... Paszternák... érintő leg... tatta fel. Pe... nevelés prob... Lici, az övö... rázva. Az elő... köknő meleg... r Fuchs Al... t kifejezést... tos előadásai... esköri érdek... vő szezonban... és változa... az érdekli... verni. A kö... neplésben ré... H. L.

Május 6-án ül össze Belgrádban a kis-ant-konferencia. Bucurestiből jelentik: A konferencia május 6-án Belgrádban fog összehívást az éves tanácskozására. A kisant után csak Belgrádban a Balkán-szövetség tavaszi tanácskozásait.

Három miniszter tanácskozása a szerencsétlenség-törvény végrehajtásáról. Bucurestiből jelentik: Pop Valér igazságügyminiszter nap este hosszabb megbeszélést folytatott a kül- és Nistor miniszterekkel a szerencsétlenség-törvény végrehajtásáról.

Szabadlábbrahelyezték a kommunizmussal szembeállított budapesti középiskolákat. Budapesti lapok: Nehány nappal ezelőtt közölték a budapesti lapok, hogy az államrendőrség több középiskolási fiút és leányt, köztük német zsidót, fogott el kommunista politikai tevékenység gyanúja címén és a gyanúsítottak közül kilencet őrizetbe vettek. Legújabb hírek szerint a vizsgálóbíró szabadlábba helyezte az őrizetbe vett tanulókat, miután azoknak hozzátartozói jegyzőkönyvileg kötelezték magukat, hogy ezután ügyeimi fognak lenni, hogy gyermekeik ne kerüljenek többé szociális társaságba.

MŰ-JÉG

szükségletét előfizetés után egész évre biztosítjuk, naponta rendszeresen házhoz szállítjuk. Felvilágosítás: szolgálunk. **CORVIN JÉG-GYÁR** Str. Bucovina 28. Tel. 4-92

Hárommillió rubel értékű új ipari tevékenység eszközölésében az évben a szovjet Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa által elfogadott terv szerint még a jövő évben számos nehézipari vállalatot, továbbá villamosközpontokat, szondákat fogtak üzembe helyezni, amelyek globális értéke hárommillió rubelnél többet fog kitenni. A vállalatok 1,100.000 kilowatt összerővel fogják rendelkezni. A moszkvai és gorkiji üzemek éves termelését 130.000 autóval felelték meg.

Külföldi turisták szerencsétlensége a német hegyekben. Berlinből jelentik: Egy Németországban tartózkodó külföldi kiránduló diákok csoportja Freiburg közelében a hegyek között eltévedt és a hatalmas viharban csak nehezen ért el Hofgrunba. A fátalanságtól négy meghalt, kettő állapota súlyos.

Külföldi turisták szerencsétlensége a német hegyekben. Berlinből jelentik: Egy Németországban tartózkodó külföldi kiránduló diákok csoportja Freiburg közelében a hegyek között eltévedt és a hatalmas viharban csak nehezen ért el Hofgrunba. A fátalanságtól négy meghalt, kettő állapota súlyos.

KEZFÁJÁS ELLEN NEURALGINE JURIST

Véres összeütközés a mexikói zendülők és kormányerők között. Mexikóból jelentik: Felipe Angeles község közelében tegnap összeütközés támadt a zendülők és a kormányerők között. A harcban nyolc zendülő életét vesztette, köztük van vezetőjük: Gurrola órnagy is. Számosan megsebesültek.

Eljegyzés. Katz Elzát Seimből, eljegyezték Vétes Miklós, Balamare.

Hadibázis alakítanak át egy angol szigetet. Londonból jelentik: A hadügyminisztérium intézkedéseket tett Canvey szigetének, amely a Themze torkolatánál fekszik, erős hadibázissá való kiépítésére.

Sir Austin Chamberlain Romániába is ellátogat. Bucurestiből jelentik: Hír szerint Sir Austin Chamberlain, volt angol külügyminiszter, aki tanulmányi uton van Európában, Bécs és Prága után, Bucurestibe is ellátogat, Chamberlaint olyan fogadtatásban fogják részesíteni, ami megfelel az angol államlet egyik kitünőségét.

A Calea Regele Ferdinand 11 alatt május 1-én

üzletem megszűnik

SIESSEN

bevásárlásait az eddigi áraknál is olcsóbban beszerezni

BIRÓ ANDOR & COMP.

Csak május 1-ig

Csak május 1-ig

Dinu Bratianu vasárnap érkezik haza Jugoszláviából. Bucurestiből jelentik: Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, vasárnap érkezik vissza jugoszláviai üdüléséből.

Kiutasították Romániából a tárgumuresi kongresszuson felszóltat hitlerista diákok. Bucurestiből jelentik: Azt a Németországból érkezett hitlerista diákok, aki a tárgumuresi kongresszuson felszóltat, kiutasították az országból.

Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos házi szer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors, biztos és kellemes hatása hűgysavfelmorzó-dásnál és közhvény-rohamoknál is kiválóan érvényesül.

Arab-zsidó uccai összecsapás Tel-Avivban. Tel-Avivból jelentik: Arab rablók meggyilkoltak egy görögországi zsidó bevándorlót, ami nagy izgalmat váltott ki a Jisuv körében. Az áldozatot tegnap temették el Tel-Avivban, óriási részvét mellett. A temetésen összeütközésre került sor a zsidók és arabok között. A közbelépő rendőrséget követ dobálták meg, mire a karhatalom levegőbe lött. Több angol és zsidó rendőr megsebesült.

Sirkóavatás. Néhai Fruchter Henrik sirkóavatása ma, vasárnap, április 19-én délután 11 órakor lesz az új orthodox zsidó temetőben, melyre a boldogult rokonait, ismerőseit és barátait ezután hívja meg a gyászoló család.

Nagyszabású kulturstély Déván a Kórházegyesület javára. Devarói jelentik: Április 30-án este 9 órakor, a devai városi színházban nagyszabású kulturstélyt rendez a humedoaramegyei zsidóság a Kórházegyesület javára, amely alkalmából az egyesület központi vezetőségének tagjai Devára utaznak. A kulturstély keretében fellép a neves Goldmark-kvartett, Simon Ilonka, a clujji Opera nagytehetségű büllerimája és dr Szegő Imréné, aki zsidó dalokat fog előadni. Az ünnepi beszédet prof. dr Roth Marcell tartja. A ragyogó rendezvény iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Filmbemutató a Royal-mozgóban. Harry Baur: Egy aranyember. Harry Baur ma kétségtelenül az a színész, kinek nem csak játéka, de egyénisége is legtöbbször foglalkoztatja a moziközönséget. Egy-egy filmjéről még hetekkel a bemutatás után is beszélnek. Felélenitlik az egyes jeleneteket, lelkesen beszélve Harry Baur tökéletes alakításáról és türelmetlenül várják újabb filmjeit, hogy ismét gyönyörködjenek egy igazi művész mélyen emberi játékában. Ez az a tökéletes, mélyen emberi játék Harry Baur művészetének titka. Elfelejteti velünk, hogy csak technikailag reprodukált játékát adják nekünk vissza és az az impresszió, hogy az élő, mozgó és beszélő színészt látjuk. Harry Baurt elég egyszerűen látni, hogy megállapítsuk rendkívüli tehetséget, mélyen emberi és éppen ezért tökéletes művészi játékát. Egyik legszebb filmjét, az „Egy aranyember”-t ma, vasárnaptól kezdve vetíti a Royal-mozgó.

Az Utazó Kereskedők Egyesületének közgyűlése. A napokban tartotta meg az Utazó Kereskedők Egyesületének tiszosarai csoportja rendes évi közgyűlését. Henz József egyetemes elnök hosszabb beszédében szólt az utazókereskedők mai helyzetéről, majd Freund Mór titkár tartotta meg az egyesület mindenirányú ténykedésére vonatkozó referátumát. Az ezután megejtett választások során elnöknek újból Henz Józsefet választották meg, míg a felügyelő-bizottságba bekerültek: Káldor János, Naschitz Rezső, Neumann Alfréd, Pintér Viktor és Stux Alfréd. Ellenőrikké lettek: Phillip Gyula, Schön Ede, valamint Muntean Miklós.

Pályázati hirdetmény

A bistrítai ort. izr. hitközség iskolazéke ideiglenes tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak oly férfi és női, okleveles tanterők, akik a törvény követelményeinek megfelelően román tannyelvű iskolában működni képesek. A vallásos életmódot igazoló és egyéb okmánymásokkal felszerelt pályázati kérvényeket, a fizetési igények, családi állapot, kor, eddigi szolgálati évek megjelölésével, május 10-ig alulírott igazgatóságba benyújtandók. Direcțiunea scoalei primare izraelite, Bistrița.

Hirek az épülő országból

London, április 18. Angol körökben tudni vélik, hogy a jeruzsálemi főmufti pártja elhatározta, hogy hozzájárul a törvényhozó tanács létesítéséhez, hogy ha a kormány módosítja néhány javaslatát az arabok követeléseinek megfelelően. A Londonba küldendő arab delegáció összetétele körül heves harcok várhatók a különböző arab pártok között. Mig Nashashibi, akit a mufti ellenfelek tekintenek, részt akar venni a delegációban, addig Auni Abdul Hadi, aki a noncooperation híve, megtagadta a delegációban való részvételét. Hír szerint a főmufti is ki fog térni a londoni meghívás elől és pártja nem fog részt venni a delegációban.

Nagy építkezések Tel-Avivban és Haifában

Jeruzsálem, április 18. A telavivi városi tanács hivatalos kimutatása szerint március havában 30 ezer kvadrátméter területre adtak ki engedélyeket új házak építésére. Februárban 21.600, januárban 20.500 kvadrátméteren adott ki építkezési engedélyeket a városi tanács. Március havában tehát 50 százalékkal emelkedett az építkezés az előbbi hónapokhoz képest.

A haifai Hadar-Hakarmelen március havában 9 új épületet építettek 156 szobával. Januárban 4 épület készült el 6 szobával. Ebből látható, hogy az utóbbi időben mennyire fellendült az építkezés a városban.

Dizengoff tiltakozik az erőszakos Toceret Haarec-propaganda ellen

Jeruzsálem, április 18. A paleztinai lapok élehangja levelet közölnek Meir Dizengoff telavivi főpolgármester tollából, aki tiltakozik az ellen, hogy erőszakos eszközökhöz nyuljanak a Toceret Haarec propagálásánál. Hitvatkozik azokra a sajnálatos incidensekre, amelyek az utóbbi időben történtek s amelyeknek során bezúzták egy telavivi üzlet és a „Mizrachi”-bank ablakait, mert az intézet új építkezéseire külföldi eredetű építőanyagot használt ugyanakkor, amikor azt Palesztinában is előállítják. Dizengoff hangsúlyozza, hogy a Toceret Haarec propagálása csak civilizált eszközökkel folytatható, semmiesetre sem erőszakkal. Az erőszakos megnyilvánulások csak ellenkező hatást válthatnak ki és csökkenthetik azt a nagy szimpátiát, amellyel a lakosság ma viseltetik a Toceret Haarec eszméje iránt. A városi közigazgatás — írja Dizengoff — minden erejét latba fogja vetni, hogy a terrorisztikus megnyilatkozásoknak véget vessen, függetlenül attól, hogy az a Toceret Haarecért való harc, avagy a héber nyelv, vagy pedig a szombati munkaszünet megvédésének érdekében történik. Az incidensek elleni tiltakozása jeléül Dizengoff bejelentette kilépését a Toceret Haarec bizottságból.

Közel 40 ezer németországi bevándorló

Newyork, április 18. Az United Palestina Appeal kimutatást közöl az utolsó három esztendő során Palesztinába bevándorolt zsidók számáról. A statisztikát a németországi zsidók telepítésének központi irodája és dr Werner Senátor, a Jewish Agency exekutívájának tagja bocsátotta az UPA rendelkezésére. Ez az első hivatalos statisztika a németországi bevándorlásról.

Eszerint 1933 januárjától 1935 decembereig Németországból 36 ezer 372 zsidó vándorolt ki Palesztinába. Ez a szám 70 százaléka azoknak a zsidóknak, akik Németországból tengerentúli országokba vándoroltak ki. Közülük 24.499 állandó jelleggel, 11.873 pedig mint turista telepedett le Palesztinában. Az állandó telepeseknek 42 százaléka férfi, 36 százaléka nő és 22 százaléka gyermek. Ezek 29.4 százaléka életkora 21 és 30, 20.2 százaléka 31 és 40, 17.3 százaléka 10 és 20, 12.2 százaléka 1 és 9, 9.4 százaléka 41 és 50 és 6 százaléka 51 és 60 év között mozog. Csak 3.1 százaléka ezeknek a bevándorlóknak 61 éven felüli. Ugyanezen idő alatt összesen 134.540 zsidó vándorolt más országokból Palesztinába.

A lakberendező segítőtársa Önnek! Megmutatja a legszebb és legharmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne. Kiállításainkon megtalálja az ideális lakást és a legököltebb minőséget.

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGUL-MŰEŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRAŞOV
Kívánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

